

بررسی ارتباط بین نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه‌ی تامین مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

سعید اصلی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمانشاه، دانشکده علوم انسانی، گروه حسابداری، کرمانشاه، ایران.
 علی عباسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمانشاه، دانشکده علوم انسانی، گروه حسابداری، کرمانشاه، ایران.
 امید عباسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمانشاه، دانشکده علوم انسانی، گروه حسابداری، کرمانشاه، ایران.

چکیده- بدون تردید حسابرسی فرآیند اطمینان‌بخشی درباره قابلیت اتکاء و مربوط بودن اطلاعات صورت‌های مالی است. وجود تضاد منافع میان سهامداران و مدیران، اهمیت ویژه‌ای به حسابرسی برای رفع این تضاد می‌دهد. اهمیت پژوهش این است که به گونه تجربی به جامعه حسابداران رسمی، تحلیل‌گران مالی، سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان اطلاعات حسابداری نشان دهد که مدیران واحدهای تجاری همواره تلاش می‌کنند تا عملکرد خود را از طریق دریافت گزارش حسابرسی مقبول مثبت جلوه دهند. هدف اصلی این پژوهش بررسی ارتباط بین نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه تامین مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. که روش پژوهش تحلیلی از نوع تجربی می‌باشد. پژوهش از نظر نوع هدف کاربردی و جامعه آماری آن شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشند. و برای تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها از نرم‌افزار SPSS استفاده می‌کنیم، و روش نمونه‌گیری آن حذف سیستماتیک می‌باشد. نتایج نشان می‌دهد که بین تاکید بر مطلب خاص و عدم اظهار نظر با هزینه تامین مالی هیچ‌گونه ارتباطی وجود ندارد. **واژه‌های کلیدی:** تاکید بر مطلب خاص، عدم اظهار نظر، هزینه تامین مالی.

مقدمه

با افزایش هزینه‌های نمایندگی، تقاضا برای حسابرسی‌های با کیفیت بالا افزایش می‌یابد. این موضوع یا به طور داوطلبانه توسط مدیران صورت می‌گیرد یا از بیرون به صورت یک سازوکار کنترلی توسط سرمایه‌گذاران تحمیل می‌شود سرمایه‌گذاران برای تصمیم‌گیری به اطلاعات مختلفی از جمله اطلاعات مالی درباره‌ی بنگاه‌های اقتصادی نیاز دارند. صورت‌های مالی به عنوان مهمترین مجموعه‌ی اطلاعات مالی محسوب می‌شود. اما مسئله‌ی مهم تردید در مورد قابلیت اتکای اطلاعات مزبور است که از تضاد منافع سرچشمه می‌گیرد. افزون بر تضاد منافع، مسایل دیگری از قبیل عدم دسترسی مستقیم کاربران به اطلاعات موجب تقاضا برای خدمات

حسابرسی مستقل شده است. در واقع هدف حسابرسی ارزیابی کیفیت اطلاعات برای کاربران است. به طور کلی، تقاضا برای کیفیت حسابرسی به دلیل نقش‌های متعددی است که حسابرسی برای کاربران صورت‌های مالی ایفا می‌کند. در نقش نظارتی، هنگامی که قدرت تصمیم‌گیری به یک نماینده واگذار می‌شود، مالکان برای ایجاد نظارت بر نماینده و جلوگیری از رفتارهای فرصت‌طلبانه و عدم تقارن اطلاعاتی و همچنین کاهش هزینه‌های نمایندگی به حسابرسی روی می‌آورند. در نقش اطلاعاتی، حسابرسی به عنوان ابزاری برای بهبود کیفیت اطلاعات مالی از نظر سرمایه‌گذاران ارزشمند واقع می‌شود. حسابرسی با کاهش عدم اطمینان مربوط به اطلاعات مالی گزارش شده، نرخ بازدهی موردانتظار و صرف ریسک سرمایه‌گذاران را پایین می‌آورد و در نقش بیمه‌ای، حساب‌برسان با پذیرش خطر دعاوی حقوقی بالقوه و همچنین برای ضمانت کردن کیفیت صورت‌های مالی، هزینه‌های ناشی از دعاوی حقوقی را کاهش داده و مدیران را در مقابل اشخاص ثالث بیمه می‌کنند. (ایتون، ۲۰۱۰).

بیان مساله

بدون تردید حسابرسی فرآیند اطمینان‌بخشی درباره قابلیت اتکاء و مربوط بودن اطلاعات صورت‌های مالی است. وجود تضاد منافع میان سهامداران و مدیران، اهمیت ویژه‌ای به حسابرسی برای رفع این تضاد می‌دهد. حسابرسی به عنوان یک مکانیزم کارآمد، به سهامداران این اطمینان را می‌دهد که مدیران در اداره شرکت در راستای منافع سهامداران عمل نموده‌اند یا خیر؟ از این رو، کار حسابرسی اطمینان‌بخشی به سهامداران و سایر اشخاص ذینفعی است که با شرکت طرف قرارداد هستند (ولکر، ۲۰۰۳، ص ۱۲۳)

در سال‌های اخیر بعد از تشکیل جامعه حسابداران رسمی، پدیده تغییر حسابرس و در پی آن ارائه اظهارنظر مورد درخواست صاحبکار در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، به پدیده‌ای مرسوم تبدیل گردیده است این موضوع می‌تواند قدرت حرفه‌ای و استقلال حسابرس را تحت‌الشعاع قرار داده و پیامدهای نامطلوبی را به همراه داشته باشد. هدف از حسابرسی صورت‌های مالی این است که حسابرس درباره درستی تهیه و ارائه صورت‌های مالی از کلیه جنبه‌های با اهمیت در انطباق با اصول متداول حسابداری، اظهارنظر کند. اظهارنظر حسابرس با این نوع تامین اطمینان در شکل غیرمطلق، اعتبار صورت‌های مالی را افزایش می‌دهد. اما عواملی چون قضاوت استفاده از نمونه‌گیری در رسیدگی‌ها، محدودیت‌های ذاتی سیستم-

های حسابداری و کنترل‌های داخلی موجب این است که دستیابی به اطمینان مطلق در حسابداری ممکن نشود. (بنی‌مهد، ۱۳۹۰، ص ۶۰).

شروط حسابداری بازار را با دسترسی یک شخص ثالث به شرایط اقتصادی دقیق، تامین می‌کند. این دسترسی در عبارت شفاف و بدون ابهام فراهم شده است. بنابراین، اعلان شروط پیش‌بینی می‌شود که توافق عمومی را میان سرمایه‌گذاران افزایش دهد. در نتیجه سرمایه‌گذاران اعلان را بطور همگن تفسیر کرده و بنابراین، انتظار می‌رود که هزینه تامین مالی کاهش یابد. بدین ترتیب با استفاده از هزینه تامین مالی به بررسی تغییر در هزینه تامین مالی به عنوان ابزاری برای میزان توافق سرمایه‌گذاران پرداخته می‌شود (نورزاده دولت آبادی، جدیری نقاش کار، ۱۳۸۷، ص ۱). نتایج این پژوهش می‌تواند مورد استفاده تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری، جامعه حسابداران رسمی، سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر استفاده‌کنندگان قرار گیرد. بنابراین مساله اصلی پژوهش این است که آیا نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه تامین مالی ارتباط دارد یا نه؟

فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اصلی: بین نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

فرضیه فرعی اول: بین تاکید بر مطلب خاص با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم: بین عدم اظهارنظر با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

تعریف مفهومی متغیرها

اظهارنظر مقبول: در مواردی که حسابرس به این نتیجه برسد که صورت مالی واحد مورد رسیدگی وضعیت مالی نتایج عملیات و تغییرات در وضعیت مالی را از تمام جنبه‌های با اهمیت طبق استانداردهای حسابداری به نحو مطلوب نشان می‌دهد اظهارنظر مقبول یا تعدیل نشده موقعی صادر می‌گردد که صورت مالی عاری از تحریف با اهمیت باشد (استانداردهای حسابداری شماره ۲، ۱۳۸۹)

اظهارنظر مشروط: در مواردی که تحریف صورت‌های مالی و محدودیت در رسیدگی در مجموع و یا به تنهایی دارای اثر با اهمیت ولی غیراساسی بر صورت مالی باشد گزارش حسابرس به صورت مشروط خواهد بود؛ گزارش مشروط یک نوع اظهارنظر مقبول است اما به استثنای مواردی که در بندهای مبانی تعدیل

اظهار نظر بنا به دلایل فوق ذکر گردیده و در بند اظهار نظر نیز استننا شده باشد (استانداردهای حسابرسی شماره ۲، ۱۳۸۹)

هزینه تامین مالی: مخارج تامین مالی عبارت است از سود تضمین شده، کارمزد و سایر مخارجی که واحد تجاری برای تامین منابع مالی متحمل می‌شود. مخارج تامین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی، آن دسته از مخارجی است که در صورت عدم تحصیل آن دارایی، باید از آن اجتناب می‌شد. (نراقی، ۱۳۸۱).

تعریف عملیاتی متغیرها

متغیر مستقل

* نوع اظهار نظر: این متغیر، یک متغیر مجازی است که با مقادیر یک و صفر نشان داده می‌شود. مقدار یک، برای گزارش حسابرسی مقبول و مقدار صفر برای گزارش حسابرسی غیرمقبول در نظر گرفته شده است.

متغیر وابسته

* هزینه تامین مالی: هزینه بهره + هزینه‌های کارشناسی + حق ابطال تمبر + خرید سفته = هزینه تامین مالی

جامعه آماری و روش نمونه گیری

جامعه آماری تحقیق شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ می‌باشد. که جهت نمونه‌گیری آنها از روش حذف سیستماتیک استفاده شده است. که روش انتخاب و معیار آنها نیز بدین ترتیب است:

جدول ۱ حذف سیستماتیک (چگونگی انتخاب شرکت‌های مورد مطالعه)

تعداد	شرح
۴۸۵	اعضای جامعه آماری در پایان سال ۱۳۹۳
(۸۵)	۱- سال مالی آنها منتهی به پایان اسفند ماه هر سال نباشد
(۷۲)	۲- شرکت‌هایی که در طول بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ در بورس حضور فعال نداشته‌اند.
(۶۷)	۳- اطلاعات صورت‌های مالی آنها در دسترس نباشد.
(۶۶)	۴- شرکت‌هایی که جزء شرکت‌های زیان‌ده محسوب می‌شوند.
(۹۵)	۵- جزو شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی نباشند.
(۳۸۵)	جمع شرکت‌های حذف شده از جامعه آماری
۱۰۰	جمع شرکت‌های عضو نمونه‌ی آماری

آمار توصیفی

به‌منظور اینکه ذهن آدمی بتواند محتوای کلی اطلاعات ثبت شده در مجموعه‌ای از داده‌ها و مشاهدات را درک کند، شاخص‌هایی برای آنها تعریف می‌شوند که توصیف‌کننده خواص آنها بوده و توزیع اندازه‌ها را از بعد کمی نشان دهند. این شاخص‌ها به دو دسته‌ی مرکزی و پراکندگی تقسیم می‌شوند که به آنها آمار توصیفی اطلاق می‌گردد. شاخص‌های مرکزی نماینده‌ای از داده‌ها می‌باشند که سایر مشاهدات در اطراف آن توزیع شده‌اند و به عبارتی بیان‌کننده‌ی خصوصیات مشترک داده‌ها می‌باشند. شاخص‌های پراکندگی نیز شدت نوسان و پراکندگی داده‌ها و مشاهدات حول شاخص‌های مرکزی را نشان می‌دهند که برای مقایسه آنها بکار برده می‌شوند. در این تحقیق آمار توصیفی برای متغیرهای تحقیق در جدول ۲ ارائه شده است.

ابتدا شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار) متغیرهای پژوهش ارائه شده است. جدول ۲ میانگین و انحراف معیار شاخص‌های هزینه تامین مالی، تاکید بر مطلب خاص، عدم اظهارنظر را از سال ۱۳۹۰-۱۳۹۳ نشان می‌دهد.

جدول ۲ آمار توصیفی متغیرهای مدل

نوع متغیر	متغیر	مشاهدات	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف معیار
وابسته	هزینه تامین مالی	۴۰۰	۱/۴۱۱۵	۲/۷۱۴۵	۱۲۰۵/۴۵۲	۵۲۳/۴۴۲
مستقل	تاکید بر مطلب خاص	۴۰۰	۱/۲۴۱۲	۲/۷۸۵۶	۲۵۱۴/۳۲۵	۴۵۲/۷۴۱
مستقل	عدم اظهارنظر	۴۰۰	۰/۴۸۵۱	۱/۱۲۳۶	۱۵۲۳/۱۱۸	۶۱۱/۴۵۲

آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (نرمال بودن)

با استفاده از آزمون کولموگروف اسمیرنوف فرض نرمال بودن متغیرهای تعریف شده در تحقیق بررسی می‌شود. در آزمون کولموگروف اسمیرنوف فرض صفر و فرض مقابل به صورت زیر تعریف می‌شود:

فرض H_0 : متغیر موردنظر توزیع نرمال ندارد.

فرض H_1 : متغیر موردنظر توزیع نرمال دارد.

اگر سطح معنی‌داری آزمون از ۰/۰۵ بیشتر باشد فرض H_1 پذیرفته شده و با اطمینان ۹۵ درصد نتیجه

گرفته می‌شود که توزیع متغیر مورد بررسی نرمال می‌باشد.

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌کنیم سطح معنی‌داری برای متغیرهای هزینه تامین مالی، تاکید بر مطلب خاص و عدم اظهارنظر از ۰/۰۵ بیشتر می‌باشد. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد نتیجه می‌گیریم این سه متغیر توزیع نرمال دارند. و از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده خواهیم کرد.

جدول ۳ نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن متغیرهای تحقیق

متغیر	تعداد	مقدار آماره Z	سطح معنی‌داری
هزینه تامین مالی	۴۰۰	۳/۹۶۶	۰/۰۰۰
تاکید بر مطلب خاص	۴۰۰	۳/۷۴۵	۰/۰۰۰
عدم اظهارنظر	۴۰۰	۳/۳۹۲	۰/۰۰۰

تحلیل استنباطی فرضیه‌ها

* فرضیه اصلی

فرضیه اصلی: بین نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

* فرضیه فرعی اول

فرض H_0 : بین تاکید بر مطلب خاص با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود ندارد.

فرض H_1 : بین تاکید بر مطلب خاص با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

جدول ۴ نتیجه آزمون همبستگی اسپیرمن و رگرسیون فرضیه فرعی اول

هزینه تامین مالی		متغیر
P-value	ضریب همبستگی (r)	
۰/۶۴۴	۰/۰۴۸	تاکید بر مطلب خاص

برای بررسی فرضیه فرعی اول پژوهش از آزمون همبستگی گرفته شده است. نتایج آزمون همبستگی بین متغیرهای تاکید بر مطلب خاص و هزینه تامین مالی در جدول ذیل ارائه شده است. با توجه به اطلاعات جدول ۴، بین متغیر تاکید بر مطلب خاص و هزینه تامین مالی هیچ‌گونه همبستگی وجود ندارد.

* فرضیه فرعی دوم

فرض H_0 : بین عدم اظهارنظر با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود ندارد.

فرض H_1 : بین عدم اظهارنظر با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

جدول ۵ نتیجه آزمون همبستگی اسپیرمن و رگرسیون فرضیه فرعی دوم

هزینه تامین مالی		متغیر
P-value	ضریب همبستگی (r)	
۰/۵۴۳	۰/۰۵۲	عدم اظهارنظر

برای بررسی فرضیه فرعی دوم پژوهش از آزمون همبستگی گرفته شده است. نتایج آزمون همبستگی بین متغیرهای عدم اظهارنظر و هزینه تامین مالی در جدول ذیل ارائه شده است. با توجه به اطلاعات جدول ۵ بین متغیر عدم اظهارنظر و هزینه تامین مالی هیچ گونه همبستگی وجود ندارد.

خلاصه پژوهش

بدون تردید حسابرسی فرآیند اطمینان بخشی درباره قابلیت اتکاء و مربوط بودن اطلاعات صورت‌های مالی است. وجود تضاد منافع میان سهامداران و مدیران، اهمیت ویژه‌ای به حسابرسی برای رفع این تضاد می‌دهد. حسابرسی به عنوان یک مکانیزم کارآمد، به سهامداران این اطمینان را می‌دهد که مدیران در اداره شرکت در راستای منافع سهامداران عمل نموده‌اند یا خیر؟ از این رو، کار حسابرسی اطمینان بخشی به سهامداران و سایر اشخاص ذینفعی است که با شرکت طرف قرارداد هستند. اهمیت پژوهش این است که به گونه تجربی به جامعه حسابداران رسمی، تحلیل گران مالی، سرمایه گذاران و سایر استفاده کنندگان اطلاعات حسابداری نشان دهد که مدیران واحدهای تجاری همواره تلاش می‌کنند تا عملکرد خود را از طریق دریافت گزارش حسابرسی مقبول مثبت جلوه دهند. نتایج این تحقیق می‌تواند موجب بسط مبانی نظری پژوهش‌های گذشته در حوزه حسابرسی شود و همچنین مورد استفاده تدوین کنندگان استانداردهای حسابرسی، جامعه حسابداران رسمی، سازمان بورس اوراق بهادار و سایر استفاده کنندگان گردد. از آنجا که گزارش حسابرسان در فرآیند تصمیم گیری استفاده کنندگان صورت‌های مالی به عنوان یکی از اطلاعات سودمند در نظر گرفته می‌شود. از این رو هدف این پژوهش، آن است که نخست عوامل تاثیرگذار بر صدور گزارش حسابرسی مقبول و مشروط بررسی و شناسایی و ارتباط آنها با هزینه تامین مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بررسی گردد. از این رو، پژوهش جاری در پی پاسخ به سؤالات زیر بود:

سوال اصلی: آیا بین نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه تامین مالی رابطه‌ای وجود دارد؟

سوال فرعی اول: آیا بین تاکید بر مطلب خاص با هزینه تامین مالی رابطه‌ای وجود دارد؟

سوال فرعی دوم: آیا بین عدم اظهارنظر با هزینه تامین مالی رابطه‌ای وجود دارد؟

به منظور بررسی سؤالات پژوهش، فرضیه‌هایی به شرح زیر مورد بررسی قرار گرفتند:

فرضیه اصلی: بین نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

فرضیه فرعی اول: بین تاکید بر مطلب خاص با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم: بین عدم اظهارنظر با هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود دارد.

با توجه به این که پژوهش حاضر به توصیف آنچه که هست یا به عبارتی به توصیف شرایط موجود، بدون دخل و تصرف، الزام و توصیه پرداخت و با توجه به آن که قضاوت‌های ارزشی در این پژوهش کم‌رنگ بودند، این پژوهش در زمره پژوهش‌های توصیفی حسابداری قرار می‌گیرد. به علاوه با توجه به این که از اطلاعات تاریخی در آزمون فرضیه‌های آن استفاده شده است در گروه تحقیقات شبه‌تجربی طبقه‌بندی می‌گردد. هم‌چنین از آن‌جا که هدف از انجام این تحقیق بررسی رابطه نوع اظهارنظر حسابرس با هزینه تامین مالی است و نظر به ماهیت و روشی که در این مطالعه استفاده می‌شود نوعی تحقیق تحلیلی به شمار می‌رود. تحقیق حاضر از منظر نوع مطالعه و نحوه گردآوری داده‌ها و ادبیات، میدانی - کتابخانه‌ای می‌باشد.

شرکت‌های انتخابی برای آزمون فرضیه‌های پژوهش بایستی دارای یکسری از شرایط (این شرایط و محدودیت‌ها به صورت کامل در فصل سوم ارائه گردیده‌اند) می‌بودند که بعد از در نظر گرفتن آن‌ها، تعداد ۱۰۰ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ (یک دوره چهار سال) از بورس اوراق بهادار تهران انتخاب (اسامی شرکت‌های انتخابی در پیوست ارائه شده است) و مورد بررسی قرار گرفته‌اند. با توجه به نوع داده‌های پژوهش، مدل‌های مبتنی بر داده‌های ترکیبی برای تجزیه و تحلیل مدل پژوهش و همچنین نرم‌افزار SPSS که یک نرم‌افزار قوی برای تحلیل داده‌ها از نوع ترکیبی می‌باشد مورد استفاده قرار گرفته است. ابتدا با استفاده از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف نرمال بودن داده‌ها مشخص گردید. و برای ارتباط بین متغیرها باید از آزمون اسپیرمن استفاده گردد.

نتایج پژوهش

* نتایج فرضیه فرعی اول

برای بررسی فرضیه فرعی اول پژوهش از آزمون همبستگی گرفته شده است. نتایج آزمون همبستگی بین متغیرهای تاکید بر مطلب خاص و هزینه تامین مالی در جدول ذیل ارائه شده است. با توجه به اطلاعات جدول ۴ بین متغیر تاکید بر مطلب خاص و هزینه تامین مالی هیچ‌گونه همبستگی وجود ندارد.

* نتایج فرضیه فرعی دوم

برای بررسی فرضیه فرعی دوم پژوهش از آزمون همبستگی گرفته شده است. نتایج آزمون همبستگی بین متغیرهای عدم اظهارنظر و هزینه تامین مالی در جدول ذیل ارائه شده است. با توجه به اطلاعات جدول ۵ بین متغیر عدم اظهارنظر و هزینه تامین مالی هیچ گونه همبستگی وجود ندارد.

مقایسه نتایج پژوهش حاصله با پژوهش‌های انجام گرفته

نتایج پژوهش‌های پیشین	نتایج حاصله	فرضیه‌ها
در مقایسه با پژوهش بلک و ویل و وینتز (۲۰۰۰) آنها دریافتند که گزارش مشروط تاثیری بر هزینه تامین مالی ندارد. همچنین چن و همکاران (۲۰۱۰) دریافتند که بین اظهارنظر مشروط با هزینه تامین مالی رابطه معناداری وجود ندارد.	در این فرضیه بین تاکید بر مطلب خاص و هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود ندارد.	فرضیه فرعی اول
لین و همکاران (۲۰۱۱) دریافتند که عدم اظهارنظر و گزارش مشروط حسابرس ارتباطی با هزینه تامین مالی ندارد. همچنین فافاتاس ۲۰۱۰ در پژوهشی دریافت که عدم اظهارنظر هیچ ارتباطی با هزینه تامین مالی ندارد.	در این فرضیه بین عدم اظهارنظر و هزینه تامین مالی ارتباط معناداری وجود ندارد.	فرضیه فرعی دوم

پیشنادهای کاربردی

* پیشنهاد برای فرضیه‌های پژوهش (گزارش حسابرس و تامین مالی)

الف) پیشنهاد برای فرضیه اول:

- همچنین با توجه به گستردگی گزارش مشروط و بی‌توجهی شرکت‌ها و استفاده‌کنندگان اطلاعات مالی شرکت‌ها نسبت به این گزارش، به سازمان حسابرسی و بورس اوراق بهادار پیشنهاد می‌شود با ایجاد قوانین سخت‌تری برای دریافت‌کنندگان گزارش مشروط، سبب شوند که شرکت‌ها و استفاده‌کنندگان اطلاعات مالی نسبت به این گزارش حساس‌تر شده، تا موجب شود شرکت‌ها به سوی گزارش پاک و مقبول‌تر ترغیب شوند و در نهایت عدم تقارن اطلاعاتی بین شرکت‌ها و ذینفعان کاهش و بازار از شفافیت بیشتری برخوردار شود.

ب) پیشنهاد برای فرضیه دوم:

- همچنین مبنی بر اینکه شرکت‌های کوچک با عمر کمتر و همچنین شرکت‌های با وابستگی کمتر به دولت، در تأمین منابع مالی خارجی دچار مشکل هستند، به دولت، سازمان‌ها و نهادهای تأمین‌کننده منابع مالی پیشنهاد می‌شود درخصوص افزایش رونق بازار سرمایه و رشد اقتصادی، درخصوص تأمین مالی این‌گونه شرکت‌ها اقدامات لازم را مبذول نمایند. همچنین به حسابرسان پیشنهاد می‌شود در تقویت انجام حسابرسی خود سازوکارهای لازم را انجام دهند.

- با توجه به نتایج پژوهش به سهامداران شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود به تقویت ارتباط بین هزینه تأمین مالی و اظهارنظر حسابرس توجه بیشتری کنند.

پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی

الف) بررسی رابطه بین گزارش مشروط حسابرس بر شاخص‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

فرضیه اول: بین گزارش مشروط حسابرس بر نسبت سود خالص رابطه وجود دارد.

فرضیه دوم: بین گزارش مشروط حسابرس بر نسبت سود عملیاتی رابطه وجود دارد.

فرضیه سوم: بین گزارش مشروط حسابرس بر بازده رابطه وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین گزارش مشروط حسابرس بر ارزش افزوده اقتصادی رابطه وجود دارد.

ب) بررسی رابطه بین هزینه تأمین مالی بر انعطاف‌پذیری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

فرضیه اول: بین هزینه تأمین مالی بر سود انباشته رابطه وجود دارد.

فرضیه دوم: بین هزینه تأمین مالی بر جریان نقد عملیاتی رابطه وجود دارد.

فرضیه سوم: بین هزینه تأمین مالی بر دارایی‌های پولی رابطه وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین هزینه تأمین مالی بر سود سهام پرداختی رابطه وجود دارد.

محدودیت‌های پژوهش

- از محدودیت‌های این تحقیق می‌توان به عدم برابری تعداد شرکت‌های با اظهارنظر عدم اظهارنظر با شرکت‌های با اظهارنظر مشروط و عدم کنترل برخی از عوامل موثر بر نتایج تحقیق، از جمله متغیرهای چون

شرایط سیاسی، وضعیت اقتصاد جهانی و که خارج از اختیار محقق بوده است، اشاره کرد که ممکن است نتایج تحقیق را تحت‌الشعاع قرار دهند.

- محدودیت دیگر این است که اثرات تورم و تغییرات زمانی پول نادیده گرفته شده است.

منابع

- بنی‌مهد، مهدی (۱۳۹۰). بررسی عوامل تأثیرگذار بر اظهارنظر مقبول حسابرِس، فصلنامه بورس اوراق بهادار شماره سیزدهم، سال چهارم، صص. ۵۹-۸۳
- بنی‌مهد، مهدی، مرادزاده، مهدی، زینالی، مهدی (۱۳۹۱). اثر حق‌الزحمه حسابرِس بر اظهارنظر حسابرِس، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال پنجم، شماره پانزدهم، صص. ۴۱-۵۴
- پورحیدری، امید، اعظمی، زینب (۱۳۸۹). شناسایی نوع اظهارنظر حسابرِس با استفاده از شبکه عصبی، مجله دانش حسابداری، سال اول، شماره سوم، صص ۷۷-۹۷
- جهنشاد، آرزیتا، نوایی‌لواسانی، مرتضی (۱۳۹۲). تأثیر مدت تصدی حسابرِس و نوع حسابرِس بر گزارش محافظه‌کارانه سود، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرِس، سال پنجم، شماره هجدهم، ۱۰۷-۱۲۸
- ستایش، محمدحسین، ابراهیمی، فهیمه، سیف، سیدمجتبی، ساریخانی، مهدی (۱۳۹۱). پیش‌بینی نوع اظهارنظر حسابرِس با رویکردی بر روش‌های داده کاوی، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال پنجم، شماره پانزدهم، صص. ۶۹-۸۲
- سازمان حسابرِس (۱۳۸۹). استانداردهای حسابرِس ۷۰۵، صص ۱-۲۸
- لک، جمشید (۱۳۸۵). بررسی ارتباط بین هزینه تأمین مالی با نرخ بازدهی سهام، پژوهشنامه اقتصادی، ۲۰-۳۷
- لطفی، حسین (۱۳۸۳). ابزارهای تأمین مالی و مانده وجه نقد بررسی‌های حسابداری حسابرِس، صص ۶۹-۸۴
- گوگردچیان، احمد، امیری، هادی، خداوردی‌سامانی، مریم (۱۳۹۲). تحلیل تئوریک و تجربی تأثیر هزینه مبادله بر تأمین مالی از طریق بدهی و سهام در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی-پژوهشی مدیریت دارایی و تأمین مالی، سال اول، شماره سوم، صص ۱۵-۳۲
- نوری‌فرد، یدالله، آقامحمدی، احمد، خواجهی، محسن (۱۳۹۰). ارزیابی ساختار مالی و هزینه تأمین مالی بانک پارسیان، پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی، دوره یک، شماره دو، صص ۱۲۳-۱۴۴
- نورزاددولت‌آبادی، محمد، جدیری‌نقاش‌کار، جهانگیر (۱۳۸۷). تأثیر نوع اظهارنظر حسابرِس بر حجم معاملات سهام، صص. ۱-۲۱

- Ameen, C., Elsie, C. M. and Guffey, M. D., (1994), "Information content of the – qualified audit opinions for over-the-counter firms", *Journal of Business Finance & Accounting*, Vol. 21, No. 7, PP. 997-1011
- Dopuch, N., Holthausen, R. W. and Leftwich, R. W., (1986), "Abnormal stock returns– associated with media disclosures of ‘subject to’ qualified audit opinions", *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 8, No. 1, PP. 93-117.
- Change , Wenching and Helen Choy(2010)" Audit Partner Characteristics and Going-Concern Opinions", working paper ,
- Craswell, A. T., (1985), "Studies of information content of qualified audit reports", *Journal of Business, Finance and Accounting*, Vol. 12, No. 1.
- Chow, C. W. and Rice, S. J., (1982), "Qualified Audit Opinions and Share Prices - An Investigation Auditing", *A Journal of Practice & Theory*, Vol. 1, PP. 35-53.
- Carey Peter , Marshall Geiger and Brendan O’Connel (2008)" Costs Associated With Going-Concern- Modified Audit Opinions: An Analysis of the Australian Audit Market , *ABACUS*, Vol. 44, No. 1,
- Chena Ching-Lung, Gili Yenb and Fu-Hsing Chang (2009)Strategic auditorswitch and financial distress prediction – empirical findings from the TSE-listedfirms, *Applied Financial Economics*,No 19,pp 59–72
- Firth, M., (2009), "Qualified audit reports: their impact on investment decisions", *Accounting Review*, Vol. 53, No. 3.PP21-45
- Fugitak, Matsuno. T, (2008),"Financing the New Economy Firm in Today Japan, Bank of Japan ", *Financial Market Department (Working Paper)* 11.PP.231-246
- Lai Kam-Wah(2009) " Audit Opinion and Disclosure of Audit Fees" *Journal of Accounting & Finance*, Vol 24, Issue 1,PP.91-114
- Sunder Shyam (1997), *The ory of Accounting and control*, South western college publishing PP.3-29
- Walker, M (2003)‘Principal/agency theory when some agents are trustworthy’, *Accounting and Finance Working Paper*, Manchester: Manchester Business School, Manchester University.PP120-138